

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Negyedévre . . . . . 3 kor.

Hirdetések díja:
 centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dők és gyárosok külön árkedvezmény-
 ben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyilt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
 Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papir-
 árnygyár részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bír-
 mentesen küldendők

Kéziratok nem adtnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KOVÁCS GYULA.

1846—1900.

Búsan szólnak a harangok; szomoru nap virradt Nagy-Enyed városára.

Az enyészetnek komor, kísérteties, megdöbbentő árnyéka lebegett keresztül a mosolygó természet fölött. Nyomában idő előtt, nyár derekán, hulló levelek bánatos melodiákat susognak a mulandóságról.

Nagy gyász érte városunkat: Kovács Gyula polgármester, ki 25 éven át bölcsen és sikeresen vezette városi közügyeinket, f. hó 23-án meghalt.

Meghatottság járja át lelkünk mélységeit, midőn az emberi sors végzetes fordulataira, gyenge létünk törekénységére gondolunk.

Alig fél éve még, hogy városunk hálás polgárai ünnepet, országra szóló szép ünnepet ültek vezérük hivatalos működésének negyedszázados fordulóján.

Alig féleve még, hogy dicsőséggel öveztek a nagy energiát, melylyel városunk gazdasági és kulturális érdekeit mindenféle nehézségek közt szolgálta és megvédelte az önzés és visszavonás veszedelmeitől.

Alig féleve méltattuk a haladás tervei iránt való lelkesedését, a kivitelben szükséges óvatosságát, törhetetlen szívósságát és az eredményeket, melyeket e szerencsés tulajdonságaival elért vala.

Alig féleve még nagyszabásu terveken jártatta lelkét, és reménye volt, és reményünk volt, hogy az épületet, melynek nagy gonddal rakta meg erős fundamentumát, felemeli szépre és magasra. És kitűzheti rajta azt a lobogót, melyet egész pályáján kezében tartott ennek a messze vidék kulturális centrumának győzelmes lobogóját.

Reményt nyújtott arra, hogy drága övéi, kikhez önfeláldozó szeretettel ragaszkodott, s barátai, kik nagyra becsülték eszét, lelki erejét, áldott jó kedélyét: még hosszú időn keresztül láthatják őt tevékenységben, szeretetben és a sikeres munkásság boldogító öntudatában.

És most a vezéri zászló kihullott erőtelen kezeiből; lelkesedése elhamvadt; szeretete pedig az árvaság vigasztalan fájdalomába, könnyek árába vannak elmerülve. Ez az első remény, melynek nem felelt meg; az első ígért, melyet nem váltott be; az első, de nagyon keserű csalódás, melyet okoznia kellett!

Hiába várja már a munka, az ő erejét igénylő sok-sok feladat. Hiába várja a város javáért, jövőjéért aggódó polgárok serege. Hiába várják mindazok, kik az ő bölcsességétől jó tanácsot, jó szívétől segítséget szoktak remélni. Barátság is, szeretet is mind hiába hívja, mind hiába várja. Nincs a hajnalnak olyan bibora, nincs a szeretetnek olyan melegsége, hogy életet hozzon megtört szemeibe, elnémult halvány ajkaira.

Nagy munkát végzett; beléfáradott. Vállai, melyek egy rohamosan fejlődő város és sok nagy intézmény terheit viselték, megroskadtak. Az ő napja lehanyatlott; pihenni tért. Elment oda, hol nincs izgalom; nincsenek az emberi gyengeségek és érdekek küzdelmei; ahol minden csupa harmonia, békesség és nyugalom. Itt hagyta azokat, kik szeretettel vették körül. Itt hagyta a változandó sors szépségeit; az emberi élet apró örömeit és nagy viszontagságait; és följük emelkedve elszállott állandó új otthonába, Nagy-Enyed város történelmébe, polgártársainak jó emlékezetébe.

Búsan szólnak a harangok; siratóra, bucsuzóra szólnak. Csak szóljanak, csak zugjanak, csak hadd hirdessék veszteségünket!

Nemcsak a város évkönyvei vannak tele az ő működése emlékeivel. Alig van intézménye társadalmunknak, melyben vezető szerepet nem viselt. Alig van segélyre szoruló ember, ki benne jótévőjét, alig van árva, ki benne édes atyját nem találta. Azt a rövid utat, melyet otthonától a városházig tett, sohasem tette meg röviden és egyedül. Egymást érték az ügyes-bajos emberek, ki panaszszal, ki könyörgéssel. És egyik sem távozott tőle jó szó nélkül, vigasztalás nélkül. Nem volt sem szó, sem tett, sem gondolat, ha közügyre tartozott, mely őt ne érdekelte, figyelmét elkerülte volna. Türeleme, szívessége, jó kedélye, szeretete kifogyhatatlannak látszott. Valóban nagy ürességet, nehezen pótolható veszteséget hagy maga után mindenütt.

De bármerre jártak gondolatjai, bármire terjedtek ki gondoljai: egy középpontban mindannyian találkoztak és egyesültek, főcéljuk mindig ugyanaz volt, szeretett városának jóléte, emelkedése. Ennek az oltárára hozta szívét, lelkét, erejét és egész életét.

Polgártársaim! hajtsátok meg fölötte még egyszer várostok lobogóját! Nagyobb buzgósággal, melegebb hűséggel, több sikerrel nem szolgálta annak dicsőségét senkisémm.

Kovács Gyula! Bucsuzunk tőled; utoljára és örökre szól a bucsuszó. Aludjál esendesen a csillagtalan hosszú éjszakában. Álmodjál szép álmokat szeretteid boldogságáról, és városunk virágzásáról. Isten veled!

L. I.

Tisza István beszéde.

Tisza István grófnak oly jelentőségteljes nagyváradi enuncziációja, ha talán némi személyi pikantériát hozott is, de tárgyi meglepetéseket bizonyosan nem. Kifejtette gr. Tisza István Széll Kálmán meggyőződésében oly szilárd, hazafiasságában oly odaadó személyiségének egész politikai létesülését, méltatta körülményeit és okosságát, mely tulajdonságai éppen a bennünket oly komolyan érintő osztrák viszonyokra vonatkozólag oly fényesen beváltak, és bebizonyították ezzel, hogy a magyar szabadelvűek a miniszterelnökben oly vezérrel bírnak, akit feltétlen bizalommal követhetnek.

Es ez vezet bennünket a személyes mozzanatra. A legnagyobb elégtételt rejti az magában, melyet Széll Kálmán csak kívánhatott. Mert még mindig nem akartak elmenni a kételyek, vajjon az Apponyi és Horánszky egykori kombattansáival megerősödött szabadelvűpárt valóban megkapta-e a napról-napra szükségesebbnek bizonyuló benső egységet. Együttműködésüket csak a fegyelem külső eredményének tartották, de rendkívül éleselműeknek képzeltek magukat némelyek, — és még a képviselőház utolsó ülésében ilyen éleselműséget nyert egy babérágat Rakovszky képviselő — midőn arra az állítólag kitöltetlen szakadékra mutattak, mely a szabadelvűpárt régi elemei, az úgynevezett „Tisza-klikk“ és az új jövevény-elemek közt tátong. Iwe, amit oly izleltesen Tisza-klikknek szerettek nevezni, mostantól fogva már ama túlokosok számára sem létezhetik, elvesztette minden politikai létjogosultságát: ezt magának Tisza István grófnak szaja hirdette ki Nagy-Váradon. Kezében kijelentette s örömet megerősítette, hogy Széll Kálmán működését, úgy a célt, mint a módszert illetőleg egész terjedelme szerint helyesli. A célt: mert ez úgy nemzeti, mint előrehaladó irányban hamisítatlanul az eddigi szabadelvűpárt politikájának célja; a módszert: mert Széll Kálmán, a saját erős temperamentumának férfias leküzdése mellett, tekintetét tántoríthatatlanul s önzetlenül a szent célra irányította, minden irányban a legbőségesebb előzettséget gyakorolta, anélkül természetesen, hogy az elvet a legnyelhebben is érinteni engedné, és azt az előkelő, a parlamentáris jogok tiszteletéből fakadó hangot ütötte meg, melynek a parlamentárizmust fenyegető rossz hangulat emléket eltörölnie és a szabadelvűpárt minden része közt mind szívélyesebbé váló közlekedést előidéznie kellett.

Reméljük, hogy azok a beszámoló beszédek, melyeket a volt nemzeti párt tagjai fognak választók előtt tartani, teljesen csengő visszhangját fogják adni Tisza István gróf fenkölt fejtegetéseinek és így azt a tényt fogják jelenteni Magyarország közvéleményének, hogy a szabadelvűpárt, minden cselszövésre nézve megközelíthetetlenül, a haza és a haladás szolgálatában, a kultúra előbbrevitelében egyesülten áll Széll Kálmán kipróbált vezetése alatt.

A közigazgatás egyszerűsítése.

A m. kir. belügyminiszter tudvalevőleg a belügyi közigazgatás egyszerűsítése céljából a belügyminisztérium ügyvitelének egyszerűsítésére május 25 én rendeletet adott ki, melyet azóta a belügyminisztériumban követnek is. Erre rendelet genesisére vonatkozólag Budapestről most a következőket írják:

A miniszterelnök ezekkel a rendeletekkel jelezni akarta, hogy milyennek kontemplálja a közigazgatás jövődéli reformját. Ugy halljuk, hogy ezeket a rendeleteket mások is fogják követni, amelyek valamennyi fokon le egészen a községekig lényegesen egyszerűsítik az ügykezelést az által, hogy a felek és a hatóság között nagyobb tért juttatnak a közvetlen, szóbeli érintkezésnek, továbbá jelentékenyen apasztják az írásbeli munkát az alsófokú hatóságoknál, amelyek most túl vannak terhelve jelentésekkel és statisztikai kimutatások készítésével. Megelégedéssel látjuk, hogy Széll Kálmán miniszterelnök teljes jelentőségében fogta fel a szóbeliség alapuló sommás ügykezelés fontos elvét és ezt a lényeges pontot az önkormányzati és az államcsiszolt közigazgatás hatáskörének elhatárolása mellett sem hagyta figyelmen kívül. Manapság ugyanis mind az önkormányzati, mind az állami közigazgatásban sablonos alakosságok között mozog az ügykezelés, ami annál károsabb, mert a közigazgatás mind szélesebb körökre kezd kiterjedni és egyre nagyobb feladatok megoldását várja tőle. Egész helyesen mondják, hogy a bürokratizmus az idővel és munkacérral való rossz gazdálkodásánál fogva a legsúlyosabb neme az adótehernek, amit a népre rá lehet róni és bizonyára a legnagyobb államférfihoz is méltó feladat, fölvenni a harcot a bürokrácia elavult formái ellen és megvetni az alapját olyan modern bürokráciának, amely meg tud felelni a mai kor feladatainak. A szóban forgó

rendeletek mutatják, milyen szellemben akarja Széll Kálmán végrehajtani a közigazgatás reformját, de egyszerűsíteni szerencsésen előkészítik ezt a reformot, amennyiben kitűnik belőlük, hogy a Széll kormányt közigazgatásunk átalakításánál nem hatalmi érdek, vagy centralizáló hajlam vezeti, hanem egyedüli célja az, hogy a közigazgatást modern alapokra fektesse, úgy, hogy a nép abban minden téren a fejlődésnek és haladásnak leghatásosabb tényezőjét lássa.

Vidék.

Zalathna, 1900 június hó.

A múlt év augusztus havában, amidőn igaz örömmel, szent lelkesedéssel vettük tudomásul, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter, nagyjainknak általunk soha eléggé meg nem köszönhető s halálható nemeslelkű hazafias ajánlatára, e dús erőkkel borított, magas hegyektől körülvett, kiváló egészségű, jó levegővel bíró városunkat s nagy vidéket áll. polgári leányiskolával ajándékozta meg; nem tagadhatjuk, fojtott lélekzettel vártuk a beiratkozások eredményét, mert már akkor úgy az itteni, mint a vidéki szülők határozottak volt a felett, hogy tanuló leányokat tovább taníttassanak végtelenül intenzív fogják vinni. Azonban, hogy mégis kelő, mondhatnánk nem remélt módon sikerült az igazgató által hirtelre s más uton gyorsan közölt felhívásokra a beiratás, agyaink elcsodáltak, s új és erősebb remények firkóztak szíveinkbe, melyek biztatva biztattak, hogy ez intézet is erős lesz s fel fog virágozni, s mint a többi látni is fogjuk, valóban — Istennek legyen hála — nem is csalódtunk. Mert az igazgató a jelzett előleges dolgok megtörténetével az egészen új, magasabb fokú iskola növekedéséhez mért s alkalmazott, igen szépen kidolgozott s átértett beszédével több gond. tag jelenlétében az iskolát, illetve a tanévet azonnal ünnepélyesen meg is nyitotta. S így a tanítás kezdetétől fogva megszakítás nélkül, mindig kelő mértékben és esendben folyt, kevés idő multával az intézet már kilépett a nyilvánosság elé is, mennyiben nov. 19-én dícsőült Erzsébet királynénk adott emlékére egy változatos és szép műsorral bíró, lélekemelő, igen népes hazafias ünnepélyt rendezett, mit később még másik kettő követett, melyeken többször az igazgató, utóbb pedig egy tanárnő tartott a nagy napok évfordulóján mindig alkalmi hazafias ünnepi beszédet. Jöttek aztán az évvégi vizsgálatok, melyeken szintén megjelenve s azokon végig meghallgatva a sok szép precíz feleleteket, szavakat (magyar és német), éneket, úgy én, mint sokan szinte irigységgel, avagy fájó érzélemmel gondoltunk multunkra s mintegy kárhóztattuk a sorost, hogy mi miért nem juthatunk oly könnyen s csaknem semmiért oly sok szép és nemes dolgok ismeretéhez, mint manapság édes mieink. S ha ismételtlen reá gondolunk, hogy mily igazán sok és szép kézimunka, rajz, különböző írásbeli dolgozatok stb. voltak a vizsgák ideje alatt kiállítva és bemutatva, melyek megtekintésére még vidékiek is, anagy, bucsu módjára özönltek az intézetbe s teljes meglepéssel távoztak onnan: bizony-bizony nem tudjuk, hogy miként tudjuk megköszönni, meghálálni a magas kormányának, nagyjainknak ama kegyét, hogy ez intézetet adta vallás- és nemzetiségi különbség nélkül mindnyájunknak, szeretteinknek.

Mit tudjunk azokról a szép hazafias s másnemű szavatakról, énekekről mondani, melyeket gyermekeink az év folytán megtartott hazafias ünnepélyeken, évzárón előadtak? Nem tudunk szavakat rá találni, hisz azoknak oly módon való betanítása, előadása bárhol, bármikor s akárkinek is becsületére válnék.

Mit szóljunk az igazgatónak bár kissé hosszúra nyúlt, de mindvégig élvezettel meghallgatott évzáró beszédére, melyben tüzetesen megismertett minket a polgári leányiskola céljával, tudtukra adta, hogy őt és kartársait tanításukban Isten, haza, király iránti szeretet, hűség vezette és vezeti s hogy főtörökvisüknek tartják mindenkörön ezen szent érzelmeket már korán növekedni lelkébe oltani, nem csak, de azt folyton növelni és erősíteni is? Évzáró beszédéből tudtuk meg azt is, hogy szegénysorsú leányaink az állam részéről tandíj kedvezményben, a helybeli „Jótekonny Nőegylet“ szíveségéből ruha-segélyben is részesültek, sőt a tantestület is módot tudott találni arra, hogy azokat tankönyv-segélyben is részesítse, s hogy a mult hóban megtartott jótekonnyezelő gyermek-majális meglehetősen szép összegbe menő jövedelméből jövőben még többet fognak tankönyv-segélyben részesíteni, nemcsak, de abból ifjúsági könyvtárt is fognak felállítani. Tőle tudtuk meg azt is, hogy a buzgó gondnokság megtette a kelő lépéseket az iránt, hogy a jelenleg bérből birt, iskolai célokra legalkalmasabb helyiség az állam által megvételtek s ezen nagyon is egészséges, jó levegőjű helyen, a vidékiekre való tekintetből, internatussal be rendezendő modern épület emeltesse kielőbb. Vajha!

Tőle értesülünk azon, ez ifju intézetre nézve szintén ünnepszamba menő öröndetes eseményről is, hogy nagyméltóságú Lukács László pénzügyminiszter ur is év folytán Alexi György, dr. Szontagh Adolf gondn. tag urak kíséretében meglátogatta ezen ifju intézetet, Valamint arról is, hogy az újonnan kinevezett, már is közkeveltségnek öröndő, népszerű tanfelügyelő Halmágyi Ferencz ur is hivatalos látogatást tett abban s teljes meglepéssel távozt.

Csak úgy nagyjában mondottam el egyet s mást a hallottak és látottakból ezen újonnan szervezkedett áll. polg. leányiskoláról, melyre büszkén nézünk; de tartok tőle, hogy így is túl lestem a határt s visszaeltem a tek. Szerkesztő ur nagyabesült türelmével, tehát végzem töredékes referátumot, hozzá téve még azt: Nem akartam, el nem hallgathatom, ki kell mondanom, hogy azoknak, akik a kezdet nehézségeit faradhatlan buzgalommal legyőzték, azoknak, kik gyermekeinket már is oly sok szép és nemes dolog ismeretéhez juttattak, azoknak, kik gyermekeinket vallásos és hazafias irányu nevelés és oktatásban irányították eddigéig is vezetni, első sorban hála és köszönet legyen Király Miklós igazgatónak, a hitoktatóknak, Sándorfi Margit r. tanárnőnek és Kovács Krisztina énekora-adónak is, hogy a mi és gyermekeink kiérdemelt tiszteletében, állandó szeretetében hazai nevelés-ügyünk előmozdítására, mindnyájunk örömeire még soka-soka áldásosan működhesse.

Az intézet tovább fejlődésére az erős, szilárd alap le van téve; örömmel várjuk tehát a jövő tanévben a II. osztály s azután rendre-rendre a többi osztályok megnyitását, nemkülönben befejezésül a női ipar-tanfolyam felállítását is. Ugy legyen!

Figyelő.

Vegyes hírek.

† **Kovács Gyula.** Lapunk első helye tudatja olvasóinkkal azon megdöbbenő szomorú hírt, hogy városunk volt derek és népszerű polgármestere, lapunk jóakaró támogatója és pártfogója, Kovács Gyula, tegnap délelőtt 10 órakor meghalt. Szomorú szívvel, fájdalmas hangulatban közöljük e hírt, mert mindnyájunkat fájdalmasan érint e gyászos esemény, városunkat és társadalmunkat ért e nagy csapás. Volt polgármesterünk temetése hétfőn d. e. 10 órakor lesz a városházáról, mert ugyanis a város ohajának engedve a mélyen sujtott gyászoló család megengedte, hogy az elhunyt hült tetemei a városháza nagy közgyűlési termében helyeztessenek ravatalra és a város költségén temetessenek el. Mint lapunk zártakor értesülünk, a temetési szertartást maga Bartók György dr. erdélyi ev. ref. püspök fogja vezénni Szilágyi Parkas és Jancsó Sándor lelkészeinkkel egyetemben. Bartók és céliből, megszakítva székelyföldi útját, ma érkezik városunkba.

— **Kinevezések.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Alsófehér vármegyében anyakönyvvezetőkké a vajasi kerületbe Pap János körjegyzőt, a borberekibe Deák Gyula segédjegyzőt, továbbá a remetei kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Vasília János jegyzői irnokot nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta. Egyszersmind pedig, tekintettel arra, hogy a vajasi és koslárdi anyakönyvi kerületek a házassági jogról szóló törvény alkalmazásánál egy anyakönyvi kerületet képeznek, Pap János vajasi anyakönyvvezetőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel a koslárdi anyakönyvi kerületben is megbízta.

— **Előléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszter Szakács Gyula pénzügyi fogalmazót, jelen állomás helyén való meghagyása mellett, pénzügyi segédtitkárrá nevezte ki és illetőleg léptette elő. A jól megérdemelt előléptetés pénzügyigazgatásunk jelesen képzett, derek tisztviselőjét, fiatalágunk egyik népszerű, kedvelt tagját érte. Gratulálunk.

— **Új kazánvizsgáló-biztos vármegyénkben.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Lányi Lajos eddigi kaposvári kazánvizsgáló biztost hasonló minőségben Gyulafehérvárra helyezte át.

— **Hymen.** Lányi Vilmos vegyelemző hivatali kir. mérnök és Sándorfi Margit polg. isk. tanítónő, mindketten zalathnai lakosok, f. hó 8-án tartják meg egybekelésüket Veszprémben. Állandó boldogság kísérje frigyüket!

— **A leányiskola záróünnepélyét** szerdán este a sétátéren igen sikerült, műsorral egybekötött táncestély követte és zárta be, melynek tekintélyes jövedelme a „Tanítók háza“ alapját gyarapította. Hogy mily változatos volt igazolják annak számai, melyeket ime felsorolunk:

1. Karének, zongorán kíséri Horváth Lili; 2. Sza-

valat Sebestyén Irén; zongorán játszik Szaniszló Mariska; 3. Huszgyó kedd. Vigjáték 1 felvonásban. Irta Radnay Róza. Szereplők: Dombainé: Gergelyffy Mariska, Klárka: Török Blanka, Emma: Gyárfás Gizi, leányai: Olga: Gagy Mariska, Ilonka: Nagy Jolán, Erzsike: Máthé Klára, Bella: Barabás Jolán, — kosztosleányok, Kati szakácsné: Biró Erzsike. 4. Virágos kertben. Költemény Vörösmartytól. Előadják: Dománitzky Irén (költő), Elekes Erzsike (genius), Cimer Ella (róza). Folyovits Rózsika (repkény), Bogdányf Lenke (liliom), Kovács Ilonka (ibolya). 5. Karének, zongorán kíséri Dravetzky P. 6. Éleke (A Párkak) személyesítette: Horváth Lili, Ungerpek Gizi, Dancs Ilonka.

A tartalmas műsor minden szereplője egyformán igyekezett szépet, kedvest és jót nyújtani a szülőkből, rokonokból, jó barátokból, érdeklődőkből álló nagy közönségnek, és ez igyekeztet siker is koronázta. Az előadást tánc követte, melyben kicsinyek, nagyok egyaránt kivettek részüket a tanév fáradsalmi után. A kedélyes, valóban családi mulatságnak az éjféli utáni órák vetettek véget.

— **Katonáink gyakorlaton.** A helyben állomásozó honvédszázaló a hó 20-án delután hat heteti gyakorlatra Deésre vonult; állomáshelyére csak is aug. hó közepén tér vissza.

— **Nagy hadgyakorlatok az erdélyi részeken.** A kolozsvári lapok biztos forrásból írják, hogy az ideai erdélyrészi őszi nagy hadgyakorlatok a „Nyárid” völgyében Maros-Vásárhely közeiben, még pedig: szeptember 3—8-ig fognak megtartatni. Amint hírlik, a gyakorlaton az erdélyi részeken székely összes katonaság részt fog venni.

— **Köszönetnyilvánítás és elszámolás.** A nagyenyedi önkéntes tűzoltó-egylet e hó 10-iki nyári mulatságának összes bevétele 444 korona 60 fillért tett ki, melyből felülfizetés 151 k. 90 f., ezzel szemben kiadás 186 korona 85 fillér, a tiszta jövedelem tehát, mely az egyesület pénztára javára esik, 257 korona 75 fillér. A fentiekben számol el a parancsnokság a mulatság jövedelméről azon hozzáadással, hogy az okmányolt részletes elszámolás az egyesületi pénztárosnál bármikor, bármelyik egyesületi tag által betekinthető. Hogy a mulatság az erkölcsim kívül ily szép anyagi sikert is mutat fel, azért a város közönségét illeti az elismerés és köszönet. Felülfizetni szívesek voltak:

19 koronát Stern Henrich, 10 koronát Scheidel József, 9 koronát Zeyk Dániel, 5—5 koronát Klemm Pál, Nagyenyedi Szent-Lelek-Társulat, 4—4 koronát Gáspár János, Pogány János, Szász József, dr. Jeney Elek, Z. Szóts Sándor, Szilágyi Farkas, 3—3 koronát Gabre Árpád, Bőjthe Ödön és Zsigmond, Reinbold Oliver, 2 k. 10 fillért ifj. Winkler János, 2—2 koronát Reithoffer Alajos, Málnásy Lajos, Sebestyén Sándor, Ince István, Balint János, Szász József, Csató János, dr. Ebergényi Sándor, dr. Varró László, özv. Enyedi Sándorné, Fesztinger Dávid, dr. Farnos Árpád, dr. Magyar Károly, Müller Mihály, dr. Magyar Károlyné, Székelyhid János, dr. Garda Kálmán, Korbuly Balint, Papp János, dr. Mátyás Mihály, 1 k. 60—1 k. 60 fillért Tóth Miklós, Kuntz Albert, Reich Mihályné, Fellner Lajos, Seidl József, 1 k. 40 fillért Felszeghy Sándor 1—1 koronát Fülöp Dénes, Schuster Rudolf, Dan József, Jancsó Sándor, Lusztig Ede, Deli Ödön, Folyovich Sándor, Jakab Károly, Málnásy Károly, Nagy Lajos, Lázár István, Szathmáry Mózes, Papp Ferencz, Junász Adolf, Ifj. Graef János, Szóke István, Graef Jenő, Selmezy N., Kovács Károly, 40 fillért Katz Izidor. Összesen 151 k. 90 fillér. Szíves volt ezen kívül az egyesület mindenkorai bőkezű pártfogója Schiedel József 5 veder és egy ismeretlen szintén 5 veder bort adományozni a majális alkalmára, a főpátrónus városi tanács pedig ingyen világítószerral járult a mulatsághoz. Fogadják úgy a felülfizetőket, mint az adakozók az egyesületét hálás köszönetét.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Selyem menyasszonyi ruha

16 frt 50 krtól feljebb — 14 méter! postabér- és vámmentesen szállítva! Mintak posta fordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krtig méterenkint. **Henneberg G.**, selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (5)

Sz. 5086 899.
tkvi.

Árverési hirdetés.

Az abrudbányai kir. bíróság mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, hogy dr. Draia Eneasz által képviselt Bredeán Nikuláj végrehajtónak Moldován Simion végrehajtást szenvedő elleni 13 frt 45 kr tőke hátralék, ennek 1899. október 16-tól járó 5% kamatai behajtása végett az abrudbányai kir. bíróság területehez tartozó Abrudnya község 270, 271 sz. tjkvben foglalt A + 581, 582, 583, 544, 545, 549, 579, 580, 3003, 3004, 3053. hr. számú ingatlanok és tartozékai az abrudbányai kir. tkvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen 1900. évi **Julius hó 11-én** d. e. 10 órákor a kikiáltási ár 10%-ának kész vagy a 42. §-ban felvett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333. I. M. sz. a. kibocsátott rendelet értelmében óvadékképes értékpapírban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Abrudbánya, 1900. február hó 16-án.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság
Ennek hitelességül:

Abrudbányán, 1900. márcz. hó 3-án.

3123 1—1

Sz. 350—1900.
főisp.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegye kiseyedi járásában a járási orvosi állás elhalálózás folytán üresedésben jövén, ezen Koczka község szék helyhez kötött, 1200 korona évi fizetés és 300 korona évi utátalánnyal díjazott **járási orvosi** állásra ezennel pályázatot nyitok, és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, minősítésüket és a tisztí orvosi vizsga sikeres letételét igazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványokat hozzám **augusztus 1-éig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veendem.

Nagy-Enyeden, 1900. június hó 17-én.

Zeyk Dániel,
főispán.

3122 1—3

Bikszádi

árlappal
és ismertető
könyvecskével
bérmentve szolgál
A
KUTKEZELŐSÉG
BIKSZÁD
(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet,

mely egyedül a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyvizek kitünően bevált idült és heveny légszűhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasótartalmanál fogva vérhányás, tüdőcsucs-hurutnál és kezdődő gümőkórúknál, továbbá kitünő eredményt értek el a **BIKSZÁDI VIZ** alkalmazása által emésztetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalonnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.

A bikszádi viz bérleje s a sztojikai viz főelárusítói:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojikai ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el *magyar Karlsbadi* viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epékő bajoknál, nemkülönbön **csukorbetegeknél** alkalmazva, valóságos csodákat mivel, kitünő hatása a **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélyes bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szén-savtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital, pártját ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, amennyel is inkább, mert hosszabb állás után sem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Főraktár: 4—10 3045

Fenichel Jakab úrnál (Nagy Enyed) és **Molnár Árpád** úrnál (Abrudbánya).

Sztojikai

árlappal
és ismertető
könyvecskével
bérmentve szolgál
A
FORRÁSKÉZELŐSÉG
SZTOJKA
u. p. Magyar-Lapos.
(Szolnok-Doboka m.)

Csak ezzel a törvényes. bej. védőjeggyel valódi.

LONDON,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.

Főraktárak:
Burmann,
Angol India
Agen. Zágráb.

Algier
Amsterdam,
H. Sanders,
Rokin 8.

Basel,
Szent János gyógytár,
W. Kratz

Belgrad,
Nikola A. Delini,
gyógytár Mihály
fejedelemhez.

Központi raktár
Szerbia részére.

Berlin, C.
Bologna.

Bruxelles.
Pharmacie Ch.
Delacere & Co.

Budapest,
Török J.

Dr. Egger L. és J.
Cairo.

Cöln a Rh.,
Noris.

Debreczen.
Eich. Luxenburg.

Schmidt P., gyógyszer.

Thierry A.

mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszeknél bejegyzett „apácza”-védőjeggyel van ellátva. Főfőlmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. Külsőleg is kitünően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szejjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcsé

(csodakenőcsének nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyító hatása. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsesél egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, uajbban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyító-hatású mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátüveg bérmentesen 1 korona 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugnevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Czím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz.

Pragera Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a háznál tartatni. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

13—52 3032

Issigee,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken farma.
Milán,
A Bertoloni.
Malmö, Sevige
Apot. Lejonet
Nantes,
Pharmacie
C. Fredet,
Nápoly. Palermo.
Páris,
Pharmacie
frangaise 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Pharmacie
Daprey, 11, Rue des
frances Bourgeois.

Prága,
Róma,
Corso. Agenzia del
Policlinico.
Roubaix,
Pharmacie F. Gerrath.
Serajewo.
Szeged.
Temesvár.
Trieszt. Velence.
Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényes. bejegyzett védőjeggyel valódi.

Sz. 313—1900.
főisp.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatokra bízott Alsófehér vármegye tisztviselő és segédszemélyzetének létszámába a nagyméltósági m. kir. belügyminiszter urnak 49312. számú engedélyével ujonnan a következő állások rendszeresítettén, u. m.:

Egy számtisztai állás 1400 korona évi fizetéssel és 300 korona évi lakbérrel.

Egy központi irnoki állás 1160 korona fizetéssel és 200 korona évi lakbérrel.

Egy árvaszéki irattárnoki állás 1300 korona évi fizetéssel és 300 korona lakbérrel.

Egy állatorvosi állás 1000 korona évi fizetéssel és 500 korona utátalánnyal.

Ezen állásokra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, minősítésüket és kellő gyakorlatukat feltüntetve okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám **junius hó 28-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező pályaműveket figyelembe nem veendem.

Nagy-Enyeden, 1900. június 13-án.

Zeyk Dániel

főispán.

3117 3-3

Sz. 343—1900.
főisp.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatokra bízott Alsófehér vármegye tisztviselő karának létszámában, a nagyméltósági m. kir. belügyminiszter urnak 49312. számú engedélyével, az ujonnan rendszeresített IV-ik központi aljegyzői állás jóváhagyatván, ezen 1700 korona évi fizetéssel és 300 korona évi lakbér élvezetével egybekötött **aljegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok, és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, minősítésüket és kellő gyakorlatukat feltüntetve okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám **junius hó 28-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező pályaműveket figyelembe nem veendem,

Nagy-Enyed, 1900. június hó 13-án.

Zeyk Dániel

főispán.

3116 3-3

Sz. 34—1900.

Pályázati hirdetmény.

Az abrudbánya-verespataki Nehezék-Pénzalap Választmánya lemondás következtében megüresedett verespataki **alorvosi állásra** pályázatot hirdet. Ezen alorvosi állással 1100 kcr. fizetés, 240 kor. lótarítás, 120 kor. szálláspénz és 400 kor. drágasági pótlék van összekötve és nyugdíjhoz van kötve.

A pályázati határidő **f. évi július 7.**

A pályázni kívánók felhívattak a határidőig pályázati kérésüket, orvostudori, szolgálati és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelve, a választmány elnökségének annál is inkább beadni, mivel az elkésztett beérkezettek tekintetbe nem vétetnek.

Ezen állást elnyerőnek kilátása van a verespataki község orvosi állást is elnyerni, mely állás 800 korona fizetéssel van összekötve.

Abrudbányán, 1900. június 12.

Jánky Kálmán,

v. jegyző.

3120 2-3

Képes Ferencz,

v. elnök.

Enormer Nutzen bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar in Prämien-Abschlüssen zu je 140 Kr. Leichtfassliche Prospekte gratis (Specialabtheilung). Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“, Budapest. Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanzbetriebes u. unserer reichen 40-jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennütigen Rath bei Effectentransactionen, sowie Beihilfe zur Sanirung verlustbringender Engagements. „UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL“ XXI. Jahrgang. Einziger unabhäng. finanz Rathgeber. Interessenvertretung des Privatscapitales. 3124 1-3

1 kilo tiszta finom zamatos kávé 1 frt 50 kr. Litke-fele pezső. Bánati legnéresebb búzából örölt hengeralmi lisztek legolcsóbb áron kaphatók.

Bethlen-utczában 3 szoba, konyha, fűskamra, pincze kiadó

ápril 24-től.

Egy kettős számú

WERTHEIM-SZEKRÉNY

olcsó áron eladó.

Raktáromba az alábbi friss ásványvizek érkeztek:

Borszéki, Előpataki, Luhi Margit, Carlsbadi, Marienbadi, Nieder Selters, Salvator, Gishuebler, Budai és Lewicon.

Friss **Beocsini Roman és Portland cementek** szintén megérkeztek; hordó számra legolcsóbb gyári áron szolgálok. Legjobbnak elismert **kőnyenyen kezelhető Wermorel permetezőket**, legerősebb rézgáliczot **igen jutányosan ajánlok.**

A közelgő időnyre ajánlom a híres nemes **gyémánt aczéltől készült kaszákat**; minden darabért **jót állok**, ha nem lenne, jó becserelem vagy **árát visszaadom.** Egyéb szerszámok, ásók, lapátok, kerti-ollók, gereblyék, kapák, mindennemű **szegek legolcsóbb áron kaphatók.**

Nagy választékban **alpacka és nikkelt tárgyak, gyümölcsös tálak, kenyérkosarak, kanalak, tálcák 20 krtól 4 frtig.** Diszes **lámpák, husvágók, új fajta kávéőrölők.**

Többféle **pácizolt halak**

angolna, lapardon, sardinia, orosz hal, heringek, pisztrángok.

A kirakat szíves megtekintésére becses pártfogóimat ez uttal is kérve, maradok teljes tisztelettel

BISZTRITSÁNY LAJOS.

2017 27-52

Erősen vasalt targonca 3 frtért kapható.

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED

FŐTÉR.

Mindennap friss szebeni **tormás virsli** s más **husneműek**, különféle **sajtok**, valamint az egész országban híres **orosházi házi kenyér** kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltósági m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő esászári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a minájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő híve

Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bürkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottott.

Széküldés csak: utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárúsítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képvisellete és elárúsító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50